

Metoderapport (AGREE II, 2010-utgaven)

OMFANG OG FORMÅL

1. Fagprosedyrens overordnede mål er:

Retningslinjen overordnede mål er å gi anbefalinger til helsepersonell angående bruk av antitrombosestrømpe etter ACB operasjon.

2. Helse spørsmål(ene) i fagprosedyren er:

Kan bruk av antitrombosestrømpe redusere komplikasjoner som dyp vene trombose (DVT), lunge emboli (pulmonary embolus, PE), ødem, smerte og/eller redusert sårtilheling etter aorta-coronar-bypass operasjon (ACB)?

3. Populasjonen (pasienter, befolkning osv) fagprosedyren gjelder for er:

Retningslinjen gjelder for voksne pasienter over 18 år som har fått utført CABG operasjon med grafthøsting fra legg.

INVOLVERING AV INTERESSER

4. Arbeidsgruppen som har utarbeidet fagprosedyren har med personer fra alle relevante faggrupper (navn, tittel og arbeidssted noteres):

Prosjektleder:

- Boge, Ranveig Marie; Rådgiver, Seksjon for pasientsikkerhet, Forskning- og utviklingsavdelingen, Helse Bergen

Prosjektmedarbeidere:

- Aksdal, Elin Anne; Rådgiver, Seksjon for pasientsikkerhet, Forskning- og utviklingsavdelingen, Helse Bergen
- Dalheim, Anne; Hygienesykepleier. Forsknings - og utviklingsavdelingen, Seksjon for kvalitetsutvikling og smittevern. Helse Bergen HF
- Hansen, Britt Sætre; Fag og forskningssykepleier ved Intensivavdelingen, Universitetssykehuset i Stavanger
- Haveland, Lena; Fagutviklingssykepleier ved Avdeling for nevrologi, revmatologi og rehabilitering, Medisinsk klinikk, Helse Førde HF
- Kyrkjebø, Dagrun; Oversykepleier, Barneavdeling, Medisinsk klinikk, Helse Førde HF
- Olsen, Aarid Liland; Spesialfysioterapeut ved Fysioterapiavdelingen, Haukeland Universitetssykehus, Helse Bergen
- Taule, Tina Spesialergoterapeut ved Ergoterapiavdelingen, Haukeland Universitetssykehus, Helse Bergen
- Bakkevold, Sigrid; Spesialfysioterapeut ved Haugesund sykehus, Helse Fonna

5. Synspunkter og preferanser fra målgruppen (pasienter, befolkning osv) som fagprosedyren gjelder for:

Synspunkter og preferanser basert på forskningslitteratur:

1. «Pasientgruppen etterlyser informasjon om hvor lang tid antitrombosestrømpen skal benyttes postoperativt og savner opplæring og oppfølging etter utskriving.»
2. « En må være oppmerksom på at pasienter kan oppleve ubehag, smerte og/eller vansker med å ta på strømpe»

6. Det fremgår klart hvem som skal bruke prosedyren:

Prosedyren gjelder for alt helsepersonell som er involvert i pre-per og postoperativ behandling av pasienter som gjennomgår ACB-operasjon med grafthøsting fra legg.

METODISK NØYAKTIGHET

7. Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunlaget:

Prosjektgruppen har gjennomført alle litteratursøk sammen med universitetsbibliotekar Regina Küfner Lein ved Universitetet i Bergen. Søkene etter relevant forskningslitteratur er dokumentert i forhold til søkeordene og kombinasjoner av disse. Systematiske søk etter forskningskunnskap som grunnlag for anbefalinger, knyttet spesifikt til bruk av kompresjonsstrømper etter CABG operasjon, gav få relevante treff . Erfaringsbasert kunnskap ble innhentet fra eksisterende prosedyrer fra ulike helseforetak.

8. Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunlaget er:

Inklusjonskriterier

Kirurgisk behandling for koronarsykdom

Forebygging av postoperativ dyp venetrombose etter koronar bypass-kirurgi

Tilheling av sår etter høsting av saphenus vene etter koronar bypass-kirurgi

Kompresjonsstrømper i forebygging av dyp vene trombose

Effekt av venøs støtte på ødem og smerte etter koronar bypass-kirurgi

Bruk av støttestrømper etter hjerte-kirurgi

Norsk og engelsk språklig forskningslitteratur

Postoperativt på sykehus

Postoperativt etter utskrivelse

Kunnskapsbaserte retningslinjer, systematiske oversikter, randomiserte kontrollerte studier og brukerorienterte kvalitative studier etter år 1990

ACB-operasjoner utføres kun på voksne, alder var derfor verken inklusjons- eller eksklusjonskriterium

Eksklusjonskriterier

Graft høsting fra andre kroppsdelene enn underekstremitet

Annen mekanisk profylakse

9. Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunlaget er:

Styrker: Kunnskapsgrunnlaget bygger på blant annet en internasjonal retningslinje (guideline) og flere RCT-studier. Forskningsbasert kunnskap Erfaringsbasert kunnskap ble hentet fra personell alle norske sykehus som utfører ACB-operasjoner.

Svakheter: Det er gjort relativt lite forskning på området og kunnskapstilfanget er derfor begrenset. Det ble ikke funnet forskning med selvrapportert pasienterfaring. Prosjektgruppen kontaktet ikke pasient/brukerorganisasjoner.

10. Metodene som er brukt for å utarbeide anbefalingene er:

Anbefalingene i retningslinjen er gradert i samsvar med anbefalingen fra Retningslinjer for retningslinjer fra Statens helsetilsyn (Statens helsetilsyn 2002), på følgende måte:

Sterk anbefaling: Basert på en god systematisk oversikt med minst en god studie
Moderat anbefaling: Basert på minst en god studie
Svak anbefaling: Basert på ingen gode studier, men kunnskapsgrunnlaget er klinisk erfaring

11. Helsemessige fordeler, bivirkninger og risikoer er tatt i betraktning ved utarbeidelsen av anbefalingene:

Det er redegjort for fordeler, bivirkninger (ulemper) og risikoer i retningslinjens underspørsmål.

12. Det fremgår tydelig hvordan anbefalingene henger sammen med kunnskapsgrunnlaget:

Kunnskapsgrunnlaget blir fortløpende vist til under hver anbefaling.

13. Fagprosedyreren er blitt vurdert eksternt av eksperter før publisering (Tittel, navn, avdeling, sykehus på alle som har hatt prosedyren til høring):

Retningslinjen ble distribuert til relevante kliniske miljøer i alle helseforetak via fagdirektørene i Helse Vest. I tillegg ble retningslinjen sendt på åpen høring. Etter høringsfristen utløp var det kommet inn fire høringsuttalelser. For ytterligere opplysninger se: «Utarbeidelse av retningslinjen».

14. Retningslinjen skal oppdateres etter 2 år (juni 2013), ansvarlig er Anne Dalheim, epost: anne.dalheim@helse-bergen.no

KLARHET OG PRESENTASJON

15. Anbefalingene er spesifikke og tydelige:

Ja

16. De ulike mulighetene for håndtering av tilstanden eller det enkelte helsespørsmålet er klart presentert:

Ja

17. De sentrale anbefalingene er lette å identifisere:

Ja

18. Faktorer som hemmer og fremmer bruk av fagprosedyren:

Ikke vurdert

ANVENDBARHET

19. Hvilke råd og/eller verktøy for bruk i praksis er fagprosedyren støttet med:

Retningslinjen er ikke støttet med råd eller verktøy for bruk i praksis.

20. Potensielle ressursmessige konsekvenser ved å anvende anbefalingene er:

Det kreves noe tid til opplæring av helsepersonell og pasienter for å sikre forsvarlig bruk.

21. Fagprosedyrens kriterier for etterlevelse og evaluering:

Det er ikke satt opp kriterier for etterlevelse og evaluering.

REDAKSJONELL UAVHENGIGHET

22. Synspunkter fra finansielle eller redaksjonelle instanser har ikke hatt innvirkning på innholdet i fagprosedyren:

Nei

23. Interessekonflikter i arbeidsgruppen bak fagprosedyren er dokumentert og håndtert:

Ingen interessekonflikter i prosjektgruppen